

VOORUITBLIK WINTERSERIE 17 MAART 2019 - HAAREN

Vandaag wandelen we vanuit Gemeenschapshuis Den Domp in Haaren.

Deze laatste winterserie van het seizoen 2018 - 2019 belooft veel moois! We zijn vandaag in het buitengebied van Haaren, Vught en Esch. Natuur en geschiedenis gaan hier hand in hand. We lopen over landgoederen en buurtschappen, door mooie lanen en bosgebieden, we komen in open agrarisch gebied met waterlopen, en, afhankelijk van de gekozen afstanden, langs de IJzeren Man, Nationaal Monument Kamp Vught en de Fusilladeplaats. Kortom, een wandeldag met heel veel variatie.

Toen ik tijdens het maken van deze vooruitblik naar buiten keek, zag ik een witte wereld.... Voor deze laatste wandeling hopen we op een pril voorjaarszonnetje, waarbij we kunnen genieten van ontluikend groen!

Vandaag is er, zoals gebruikelijk, een extra uitdaging voor de liefhebbers van lange afstanden. De laatste winterserie kent namelijk een 50 en 60 km-route.

Deze twee afstanden maken direct na de start een extra ronde van 20 km. Via Kerkeind en de rand van Oisterwijk lopen zij naar het mooie natuurgebied bij kasteel Nemelaer. Het kasteel stamt oorspronkelijk uit de 14e eeuw. Het is na ruim 70 jaar leeggestaan te hebben, in de jaren 60 van de vorige eeuw gerestaureerd.

In de naastgelegen kasteelhoeve is het kantoor van Het Brabants Landschap gevestigd.

Na het mooie landgoed gaat de route over natuurgebied de Kampina, o.a. langs het Belversven.

En we weten het: de Kampina is genieten van ruimte, prachtige landschappen en rust! Over de heide en langs het vennengebied bereiken de lopers de kleine koffiepost bij het Mari Kleinpad. Dit prima plekje kennen we nog van de winterserie van december. Langs de Huisvennen lopen we terug naar Kasteel Nemelaer en de bebouwde kom van Haaren, op weg naar gemeenschapshuis Den Domp. Hier wacht een lekkere kop koffie én de routebeschrijving van de 30 respectievelijk 40 km.

Inmiddels is het in Den Domp een gezellige bedrijvigheid. De vroege wandelaars zijn op weg, andere lopers scannen hun kaart en krijgen de routebeschrijving om te kunnen starten met deze fraaie wandeling.

Loop je ook al even mee?

Na 200 meter verlaten we de bebouwde kom via het mooie Broederspaadje. Via de Bochtsteeg lopen we naar het bos van het waterwingebied. We lopen hier dwars doorheen. De route leidt ons naar het buurtschapje Noenes.

Een weetje:

In de zestiger jaren bestond dit gebied uit een lappendeken van weilandjes en geriefbosjes (kleine bosjes waar hakhout vandaan werd gehaald). De boeren hechtten weinig waarde aan dit schrale en natte gebied.

Randstedelingen hadden wel oog voor de fraaie omgeving van de Noenes en kregen toestemming om hun tent in het weiland op te zetten. Van een tent kwam een caravan of een stacaravan en het stukje weiland werd vervolgens aangekocht. Op deze manier ontstond nabij het buurtschapje een chaletpark.

Leuk om hier eens te lopen. Er is een gezellige koffie- en theeschenkerij, die misschien al open is. De eerste splitsing dient zich aan, de wandelaars op de 10 km buigen af. Zij lopen naar de Essche Stroom. Dit 7 km lange riviertje ontstaat in Oisterwijk en mondt bij Halder uit in de Dommel.

Na mooie wandelkilometers komen zij net voor de soeppost weer op de hoofdroute.

De andere wandelaars zijn ondertussen op weg naar de grote koffiepost. Via een landelijke weggetje tussen de weilanden komen we bij het riviertje de Broekley. Een bruggetje leidt ons veilig naar de overkant, waar we al gauw de wagenrust ontdekken. Heerlijk, een kopje verse koffie en een boterham. Het leven is goed in het Brabantse land!

Direct na de koffiepost buigt de route van 15 km af. Zij lopen in de richting van Esch. Vlak voor Esch lopen ze direct langs de sportvelden en komen dan ook bij de Essche Stroom. Een brug, een stukje langs de oevers van het riviertje en dan op weg naar de caférust. Deze is in het Pannenkoekenhuis Het Betoverde Bos. Ook de overige afstanden, uitgezonderd de 10 km, komen hier voor de caférust. Samen met hen vervolgen zij de route.

Ondertussen zijn de wandelaars op de langere afstanden in een bosgebied gekomen, het mooie besloten landgoedje Jagershagen. Let eens op de vleermuizenkasten. Hier hebben maar liefst 6 soorten hun kraamkamers! Dit komt doordat in de omgeving natte gebieden zijn met veel insecten, dus veel voedsel.

Via mooie lanen lopen we naar het volgende landgoed: Sparrendaal. Ook dit doorkruisen we. Onderweg komen we langs de midden in de natuur gelegen begraafplaats Sparrendaal. Hier worden de missionarissen van Scheut begraven. Dit waren stoere mannen, die na hun opleiding zomaar voor 50 jaar naar Congo of Mongolië vertrokken. Moe en afgeleefd kwamen ze terug naar hun missiehuis op Sparrendaal om hier hun laatste dagen te slijten. Tot 1993 was dit gebied van de Paters van Scheut. Nu is het, evenals Jagershaven, eigendom van het Brabants Landschap.

In dit fraaie gebied splitst de 20 km af. Zij lopen nog een stuk over het landgoed. Iets verder, bij de mooie waterplas, het Kraaiengat bij buurtschap Bergenshuizen treffen zij de wandelaars die voor de langste afstanden gekozen hebben.

Deze, de 30 (50) of 40 (60) km-lopers verlaten het landgoed over andere paden om bij de weg 's-Hertogenbosch - Tilburg uit te komen. Ter hoogte van restaurant Het Groene Woud steken ze de weg over. Via de Groenwouddreef leidt de route hen naar het Cromvoirtsepad.

Hier splitsen de afstanden. Direct na de spoorwegovergang gaat de 30 km door een fraai bosgebied in de richting van de recreatieplas de IJzeren Man.

De plas is genoemd naar de stoombaggermolen, die de waterplas groef. Het zand dat gewonnen werd was bestemd voor de stadsophoging van de Bossche wijk Het Zand. Al eerder werd zand afgegraven. Dit werd gebruikt bij de aanleg van de Kuilenburgse (Culemborg) spoorbrug.

We lopen een stuk langs de oevers tegen de klok in. Daarna wachten de bossen van de Vughtse Heide en leidt de route de wandelaars langs een lunet.

Een weetje:

Een lunet is een halvemaanvormig verdedigingswerk. De negen lunetten van Vught zijn gegraven en gebouwd ten tijde van de Belgische Revolutie. Om een lunet ligt altijd een gracht. Vaak liggen er kleine zandpaadjes langs deze grachten, een bijzondere natuurervaring om hier te lopen!

De lunetten van Vught behoren tot de vestingwerken van 's-Hertogenbosch.

Al snel is de samenkomst met de langste afstand. Deze lopen inmiddels wat verderop langs de oevers van de IJzeren Man. Zij lopen met de klok mee. Als ze de oevers verlaten is er een pauzemomentje bij de exclusieve wagenrust. Deze staat op een mooi plekje ter hoogte van het riviertje de Broekley. Na de pauze lopen we een tijdje langs de oever. Misschien zien we voorjaarsbloeiers, zoals het gele sterretje van het speenkruid!

Dan steken we de weg naar Cromvoirt over. Het is hier fraai wandelen in een mooi landelijk gebied. Landwegen leiden ons naar het Drongelens Kanaal. Deze volgen we een tijdje tot aan de brug bij het Lunettenpad. Dan buigen we af en komen langs Nationaal Monument Kamp Vught.

Even achtergrondinformatie:

Het was een van de drie Duitse concentratiekampen in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog. Kamp Vught bevond zich in Vught nabij de recreatieplas de IJzeren Man. Het heeft ruim anderhalf jaar als concentratiekamp gefunctioneerd.

We lopen om een lunet heen. Door het bosgebied komen we opnieuw bij het kanaal. Ook komen we langs enkele vennen en verderop weer langs een ander lunet. De route leidt ons ook langs de Fusillade Plaats. Op het gedenkteken dat in 1947 onthuld is door prinses Juliana lezen we de namen van 329 dappere verzetsmensen die hier hun leven verloren.

Snel volgt de samenkomst met de lopers op de 30 (50) km-route.

Via mooie paden komen we bij de caférust Den Heuvel (30-40-50-60 km). Na deze welkome onderbreking lopen we via een smal paadje achter het café om en zijn direct weer in de natuur. We lopen het bosgebied uit en horen en zien opnieuw de weg 's-Hertogenbosch - Tilburg.

Na de oversteek komen we opnieuw in een bosgebied. Ditmaal van de Marggraff Stichting. Mensen uit de omgeving kennen het verhaal van de excentrieke Willem Margraff, die in 2003 om het leven kwam bij de brand die zijn landhuis Zionsburg in Vught in de as legde. Marggraff had uitgebreide bezittingen met een oppervlakte van wel 700 ha. De terreinen waren voor het publiek streng verboden om te betreden en werden niet onderhouden. Daardoor kennen zij nu een grote natuurwaarde. Sinds 2006 is een deel van de terreinen open voor publiek en daar kunnen wij vandaag van genieten. Het Kapellebos, waar we nu lopen, is namelijk zo'n gebiedje.

De routebouwers hebben nog meer moois voor ons weten te ontdekken: de al eerdergenoemde fraaie plas Kraaiengat bij buurtschap Bergenshuizen.

Inmiddels is de 20 km aangesloten. We komen langs het mooie landgoed Beukenhorst. Helaas is dit privébezit en kregen onze routebouwers geen toestemming om over het landgoed te lopen.

Opnieuw is daar de Essche Stroom. We lopen een stuk langs de oever van dit riviertje. Gezamenlijk gaan we op weg naar de caférust bij het Pannenkoekenhuis in Esch. Alle afstanden, uitgezonderd de 10 km, komen hier samen. Met een beetje geluk kunnen we buiten op het terras zitten!

Na de pauze volgen we de Essche Stroom opnieuw in de richting van Haaren. We krijgen mooie wandelkilometers voorgeschoteld. Bij het buurtschapje Ruiting volgt een prachtig klein natuurgebiedje. Let in het bosgebiedje eens op de uitbottende knoppen, het voorjaar komt er aan! En wat er ook aan komt is de soeppost: de OLAT-vrijwilligers wachten ons op met een heerlijk lentesoepje.

Het laatste uurtje van deze wandeldag breekt aan. Eerst lopen we door het bos van Seters Heike. Dan volgen veldwegen, die ons terugleiden naar Haaren. Vlak voor het einde wacht ons nog een verrassing, de vijvers van de pastoor, gelegen achter de kerk en de pastorie. Nieuw ontwikkelde natuur, bijzonder om dit binnen de bebouwde kom aan te treffen!

Dan zien we Den Domp en zijn we bij het eindpunt van een heerlijke wandeling.

Een woord van dank aan onze routebouwers Ad Ketelaars en Theo van Boxmeer, die deze mooie route hebben samengesteld en natuurlijk ook aan alle andere OLAT-vrijwilligers die deze dag mogelijk hebben gemaakt.

Een fijne wandeling gewenst!

-Myriam van den Berg-